

RTU studiju kurss "Modulis "Dažādības kompetence iekļaujošā izglītībā": Dažādības pedagoģijas dimensijas III"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA1359
Nosaukums	Modulis "Dažādības kompetence iekļaujošā izglītībā": Dažādības pedagoģijas dimensijas III
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Linda Pavītola - Doktors, Profesors
Mācībspēks	Mārīte Rozenfelde - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursa ietvaros topošie skolotāji apgūs zināšanas par dažādības un multikulturālisma konceptuālajiem pamatjēdzieniem, kultūru dažādību un sociālo dinamiku - aizspriedumiem, stereotipiem, attieksmēs. Tiks apgūtas dažādas pedagoģiskās pieejas dažādības izglītības un multikulturāla mācību procesa īstenošanai skolēnu ilgtspējīgai attīstībai. Patstāvīgi reflektējot savu pedagoģisko darbību un profesionālās izaugsmes dinamiku, tiks izzināti dažādības kompetence kultūrkompetenta skolotāja darbībā un komunikācijā, kā arī iekļaujošās izglītības aspekti globalizācijas procesu kontekstā un kvalitātes un resursu izlietojuma efektivitātes nodrošinājums iekļaujošās izglītības vidē.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Mērķis: Veidot izpratni par dažādības dimensijām izglītībā, izzinot iekļaujošās izglītības stratēģiju un tās īstenošanas tendences Latvijas un starptautiskajā izglītības sistēmā, izprotot pedagoģisko darbību multikulturālā izglītības vidē globalizācijas procesu kontekstā, tādējādi veidojot topošo pedagogu kompetenci īstenot dažādību respektējošu mācību procesu. Uzdevumi: 1. Veidot topošo pedagogu padziļinātu izpratni par globalizāciju, dažādības izglītības jēdzienu kategorijām, dimensijām, darbības un pārmaiņu nepieciešamību, līdztiesīgu izglītības iespēju nodrošināšanu multikulturālā vidē. 2. Sekmēt topošo skolotāju profesionālo kompetenci iekļaujošās izglītības realizācijā daudz kultūru mācību vidē. 3. Veidot topošo skolotāju prasmes plānot, organizēt un īstenot mācību un audzināšanas darbu multikulturālā un iekļaujošās izglītības vidē.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. Kultūras un izglītības mijsakarības - teorētiskās literatūras izpēte. Tēmas izstrādes prezentācija. 2. Iekļaujošās prakses modelēšana - darbības pētījums. Izglītības nodrošinājums marginālām grupām un socializācijas tendences. Skolotāja kultūrkompetence mācību procesā. Didaktiskās aktivitātes un to īstenošanas prezentācija. 3. Aktīva dalība semināros un semināru uzdevumu izpilde.

Literatūra	Obligātā/Obligatory: Baccassino F and Pinnelli S (2023) Giftedness and gifted education: A systematic literature review. <i>Front. Educ.</i> 7:1073007. doi:10.3389/educ.2022.1073007 Johnsen, S.K. (2024). Finding Talent: An Overview of Research about Best Practices in Identification. <i>Educ. Sci.</i> 2024, 14,1027. https://doi.org/10.3390/educsci140910271. EPALE (2023). Mācību materiāli par multikulturalismu, sociālām inovācijām un radošumu. Pieejams: https://epale.ec.europa.eu/lv/content/macibu-materiali-par-multikulturalismu-socialam-inovacijam-un-radosumu-publisko-biblioteku Forghani-Arani, N., Cerna L., Bannon, M. (2019). The Lives of Teachers in Diverse Classrooms. <i>EDU/WKP</i> (2019) 6. OECD, pieejams: http://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?cote=EDU/WKP(2019)6&docLanguage=En Hanovs, D., Laicane, M., & Mihailovs, I. J. (2009). Dažādības vadība multietniskā vidē (Diversity Management in Multietnic environment). Rīga: Drukātava. International Journal of Media, Journalism and Mass Communications (IJJMJC) Volume 4, Issue 2, 2018, PP 44-49. Pieejams: https://www.arcjournals.org/pdfs/ijmjc/v4-i2/5.pdf Li, W., Coelen, R., & Otten, S. (2025). Enhancing interaction quality in interdisciplinary group work: The impact of student motivation and teacher-initiated diversity climate. <i>Social Psychology of Education</i>, 28(41), 10004. https://link.springer.com/article/10.1007/s11218-024-10004-65. Papildu/Additional: Biesta, G. (2015). How does a competent teacher become a good teacher? On judgement, wisdom and virtuosity in teaching and teacher education. In R. Heilbronn, & L. Foreman-Peck, <i>Philosophical Perspectives on the Future of Teacher Education</i>. Oxford: Wiley Blackwell. Boer, A. A. (2012). Inclusion: a question of attitudes? Retrieved from: http://www.included.eu/sites/default/files/documents/proefschrift.pdf Gülcan N. Y. (2015). Discussing the importance of teaching ethics in education. <i>Social and Behavioural Sciences</i> 174. pp. 2622 – 2625 file:///C:/Users/HP%20PAVILION/Downloads/Discussing_the_Importance_of_Teaching_Ethics_in_Ed.pdf Editorial: Educational policies and practices in emerging multicultural and multilingual education. (2025). <i>Frontiers in Education</i>, 1570342. https://www.frontiersin.org/journals/education/articles/10.3389/educ.2025.1570342/full Guillén-Yparrea, N., & Ramírez-Montoya, M. S. (2023). A review of collaboration through intercultural competencies in higher education. <i>Professional Education & Training</i>, 17(6), 2281845. https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/2331186X.2023.2281845 Rashid, N., & Tikly, L. (2010). Inclusion and Diversity in Education: Guidelines for Inclusion and Diversity in Schools. (M. Levy, Ed.) British Council. Retrieved from https://www.britishcouncil.es/sites/default/files/british-council-guidelines-for-inclusion-and-diversity-in-schools.pdf Schratz, M. (2014). The European teacher: transnational perspectives in teacher education policy and practice. <i>Center for Educational Policy Studies Journal (CEPS Journal)</i>, 4(4), 11-26. Citi informācijas avoti/Other sources of information: Izglītības iniciatīvu centrs (IIC). www.iic.lv Gesturing towards decolonial futures. https://decolonialfutures.net Global Citizenship education. www.unesco.org/new/en/global-citizenship-education
Nepieciešamās priekšzināšanas	Dažādības pedagoģijas dimensijas I, II

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Dažādība izglītības procesā. Kultūras un izglītības mijsakārbas. Sociokultūras dažādība – izaicinājums skolotājiem. Mācību un audzināšanas darbs, tā adaptācija konkrētajai multikulturālajai un dažādības izglītības videi un situācijai. Procesuālā pieeja.	8	12	4	16
Dažādības pedagoģija. Dažādības pedagoģija, tās strukturālie aspekti. Dažādības pedagoģijas 8 dimensijas. Kultūrai atbilstoša mācīšana un mācīšanās (culturally relevant teaching and learning). Globālā pilsoniskuma izglītība.	8	12	4	16
Izglītības nodrošinājums marginālām grupām. Talants un apdāvinātība kā dažādības aspekts.	8	16	4	20
Dažādības kompetence. Kultūras kompetence. Kultūrkompetents skolotājs. Pedagoģa dažādības kompetences nozīme profesionālajā darbībā: dažādības kompetences struktūra, veidošanās, nepārtrauktas pilnveides nepieciešamība, skolotāja personības un multikulturalisma mijietekme, perspektīvas, nepieciešamība izprast sociāli ekonomiskos procesus sabiedrībā, inovācijas izglītībā, zināšanu un dzīvesdarbības savstarpējo saikni, gatavība formālai, neformālai un informālai tālākizglītībai.	8	12	4	16
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: Zina par vietējām, valsts un globālām problēmām, pārvaldības sistēmām un struktūrām, akcentējot to dažādību un savstarpējo saistību. Izprot dažādības izglītības jēdzienu dažādos aspektus multikulturālā un iekļaujošā izglītības vidē.	Kultūras un izglītības mijsakārbas - teorētiskās literatūras izpēte. Tēmas izstrādes prezentācija. Iekļaujošas prakses modelēšana - darbības pētījums. Izglītības nodrošinājums marginālām grupām un socializācijas tendences. Skolotāja kultūrkompetence mācību procesā. Didaktiskās aktivitātes un to īstenošanas prezentācija.

Prasmes: Prasmes pilnveidot izglītojamo personības kompetenci saistībā ar sociālās vides daudzveidību, attīstot skolēnu toleranci, socializācijas prasmes, gatavību dzīvesdarbībai daudzveidīgā, multikulturālā sabiedrībā. Prasmes izvēlēties dažādas mācīšanas un mācīšanās stratēģijas, kas atbalsta dažādību un izglītojamo individuālās vajadzības un intereses. Prasmes attīstīt attieksmi, kas rosina cieņu pret atšķirīgo un daudzveidīgo. Prasmes lietot atbilstošas stratēģijas starpkultūru komunikācijā dažādības vidē.	1. Kultūras un izglītības mīļakarības - teorētiskās literatūras izpēte. Tēmas izstrādes prezentācija. 2. Iekļaujošas prakses modelēšana - darbības pētījums. Izglītības nodrošinājums marginālām grupām un socializācijas tendences. Skolotāja kultūrkompetence mācību procesā. Didaktiskās aktivitātes un to īstenošanas prezentācija.
Kompetence: Spēj patstāvīgi plānot un veidot iekļaujošu, intelektuāli rosinošu un emocionāli drošu izglītojamā mācīšanās un attīstības vajadzībām atbilstošu, uz sadarbību vērstu mācību vidi. Spēj kritiski vērtēt un interpretēt daudzveidības izpausmes izglītības vidē, kā arī argumentēti diskutēt par dažādības procesu būtību. Spēj demonstrēt personīgo un sociālo atbildību, respektējot izglītojamo individualitāti un kultūras kontekstu. Spēja kritiski reflektēt savu mācīšanās pieredzi un analizēt profesionālās kompetences izaugsmi.	1. Kultūras un izglītības mīļakarības - teorētiskās literatūras izpēte. Tēmas izstrādes prezentācija. 2. Iekļaujošas prakses modelēšana - darbības pētījums. Izglītības nodrošinājums marginālām grupām un socializācijas tendences. Skolotāja kultūrkompetence mācību procesā. Didaktiskās aktivitātes un to īstenošanas prezentācija.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Aktīva dalība semināros un semināru uzdevumu izpilde.	20
Tēmas attīstības prezentācija par kultūras un izglītības mijiedarbību.	30
Darbības pētījums un tā prezentācija - iekļaujošas prakses modelēšana. Izglītības nodrošināšana marginālām grupām un socializācijas tendences.	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	